૨/32

2810E559

Candidate's Seat No :________

B.A. Sem-6 Examination
CC 315
Sanskrit (Nibandh)
October 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના: (1) વિભાગ A માં દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

All Questions in section A carry equal marks.

(2) વિભાગ - A માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

Write the answers to any three questions from Section A.

(3) વિભાગ - B નો પ્રશ્ન નંબર ૯ ફરજીયાત છે.

Question 9 in section B is compulsory.

વિભાગ – A :

1. ભારતીય દર્શનમાં પ્રત્યક્ષ, અનુમાન અને શબ્દ પ્રમાણ વિશે વિગતે નોંધ લાખો. (૧૪)
2. ન્યાય અને સાંખ્યદર્શનની દૃષ્ટિએ પ્રત્યક્ષ, અનુમાન અને શબ્દપ્રમાણ વિશે સવિસ્તર સમજાવો. (૧૪)
3. પંચમહાકાવ્ય અંતર્ગત કુમારસંભવ મહાકાવ્યનું કથાવસ્તુ જણાવી, તેનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
4. પંચમહાકાવ્ય અંતર્ગત કિરાતાર્જુનીય મહાકાવ્યનું કથાવસ્તુ જણાવી, તેનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.(૧૪)
5. કાલિદાસની નાટ્યકૃતિઓની નાયિકાઓનો પાત્ર-પરિચય આપો. (૧૪)
6. ભવભૂતિની નાટ્યકૃતિઓના નાયકોનો પાત્ર-પરિચય કરાવો. (૧૪)
7. વૈદિક દેવતાઓમાં ઈન્દ્ર દેવતાનો સવિસ્તર પરિચય કરાવો. (૧૪)
8. વૈદિક દેવતાઓમાં અગ્નિ અને વિષ્ણુ દેવતાઓ વિશે નોંધ લખો. (૧૪)

વિભાગ: B

9. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સાચા વિકલ્પો શોધીને આપો: (૦૮)

1. ઈન્દ્રિયો સાથે કોઈક વિષયનો સંયોગ થાય અને તે વિષયનું તરત જ જ્ઞાન થાય તેને કયું પ્રમાણ કહે છે?

P.T.O

E559-2

(પ્રત્યક્ષ, અનુમાન, શબ્દ)

2. 'ऋणं कृत्वा घृतं पीबेत्' - આ લોકભોગ્ય સૂત્ર કયા દર્શન સાથે સંકળાયેલું છે?

(જૈન, બૌદ્ધ, ચાર્વાક)

3. કાલિદાસે 'अस्ति' શબ્દથી કયા મહાકાવ્યની શરૂઆત કરી છે?

(રઘુવંશ, મેઘદૂત, કુમારસંભવ)

4. તપશ્ચર્યા કરતી પાર્વતી પાસે શિવજી કયા વેશે આવ્યા હતા?

(શ્વેતાંબરવેશે, બ્રહ્મચારીવેશે, ઇન્દ્ર-વેશે)

5. દ્વારકાથી હસ્તિનાપુર જતાં કૃષ્ણનો રસાલો કયા પર્વતની છાયામાં રોકાયો હતો?

(હિમાલય, રૈવતક, ઋષ્યમૂક)

6. પુરૂરવા કયા નગરનો રાજા હતો?

(હસ્તિનાપુર, પ્રતિષ્ઠાનપુર, શ્રૃંગવેરપુર)

7. કણ્વ ઋષિને શકુન્તલા કોની પાસેથી મળી હતી?

(ઋષિઓ, ગાયો, પક્ષીઓ)

8. કયા દેવ સિવાય યજ્ઞક્રિયા શક્ય નથી?

(ઇન્દ્ર, અગ્નિ, વિષ્ણુ)

****

—X—